

Možná, že v této syntetizující činnosti leží onen ap-
fický rys nejmladšího divadla. Připomnělo by to situaci opery
která se zformovala v období baroka jako pokus syntézy rozman-
tých oblastí umění, kultivovaných v předchozích obdobích.

B B C 2

D a v i d A t t e n b o r o u g h

BBC 2 nejsou ještě ani dva roky. Zrodila se 20. dubna 1964
po překvapivě krátké době - pouhých dvaceti a jednoho měsíce
těhotenství - a rád bych připomněl, že je to sice více, než po-
třebuje k vývoji klokan^{x)}, ale přece jen méně než slon. Nebo to
tak alespoň mělo být. Selhání batterseaské elektrárny však
umělo vysílání ještě dřív, než vůbec začalo. Příští večer byl
už úspěšnější a program se dostal na veřejnost. Mnozí tvrdí, že
tato počáteční katastrofa sice zešokovala štáb, ale přinesla
novému vysílání větší sympatie a reklamu, než kdyby se podařilo
zahájit přesně.

Od té doby si BBC 2 udržela pozornost veřejnosti a tisku.
Za jejího krátkého života se jí dostalo výtek i blahopřání, li-
chotek i hany se zarážející roztodivností a často z protichůd-
ných důvodů. Zprávy v TIMESU a FINANCIAL TIMESU si stěžovaly,
že program "nesplnil očekávání". Občas ho dokonce nazývaly
"omylem". Na druhé straně Daily Express nám blahopřál, že jsme
přinesli "několik nejlepších programů v celosvětovém měřítku" a
Cassandra právě v minulém týdnu psal v Daily Mirroru o druhém
programu: "...často je báječný a neviděl jsem nikde ve světě
srovnatelnou dobu". Evening Standard nás nazval ghettem inte-
lektuálů, a přece mi jakýsi pravidelný pisatel stále vyčítá, že
se nám až dosud nepodařilo uvést ani jeden program se skutečně
solidním myšlenkovým obsahem.

x) (emblemem BBC 2 bylo klokaní mládě - pozn. red.)

Ohlasy diváků - a docházejí jich spousta - oscilují mezi hněvivými nářky nad tím, že ani jeden z našich programů nemůže nikoho zajímat, a častými výkřiky zklamání těch, kteří si stěžují, že BBC 2 se chová naprosto cynicky a zcela úmyslně odhodlává všechny slušné programy z BBC 1.

Docela přesně si vzpomínám na jednu větu z dopisu; který jsem nedávno dostal od podobného pisatele: "Co tím vlastně BBC sleduje? - Úmyslně nutit lidi, aby si koupili nový přijímač BBC 2?"

Všecké kritické hlasy se řídí tím, co kdo považuje za obvyklé měřítko nebo koncepci. Jenomže příliš často kritikové prohlásí jasně, z jakých měřítek při své kritice vycházejí. Snad by tedy stálo za to všimnout si některých koncepcí, které nám nabízel pro BBC 2 a uvážit, proč se nám vposledu nestaly cílem.

Co chtějí diváci?

Lidé, kteří odepsali BBC 2 jako neúspěch, se většinou domnívají, že hlavní smysl nového programu by měl být v tom, aby získal v co nejkratší době co největší počet diváků a udržel si ho. Je pochopitelné, že mezi zastánci tohoto názoru patří obchodníci a výrobci televizorů. A kdo by jim to mohl zaklívat? Jejich hlavním zájmem je především prodat co největší množství přijímačů. Přijali zrození BBC 2 jako příležitost k rychlému vzestupu prodeje. Argumentují, že nejlepší cesta, jak toho dosáhnout, cílit je v tom, jak jsem již uvedl, že BBC 2 bude oslovovat masový. Obrovský počet diváků se rychle získá dejme tomu tím, že uvedou nejpopulárnější programy - a to jsou ty, které přilákají co nejvíce diváků. Víme dost přesně o jaké programy jde. Ať se nahlédneme do rozborů oddělení pro styk s diváky BBC, nebo do závěrů TAM, jsou: domácí seriály jako CORONATION STREET, EMERGENCY WARD 10 a UNITED, dobrodružné hry, soutěžní pořady, špičkové seriály jako The Avengers a The Man from U.N.C.L.E.,

řídily na pokračování jako DIXON od DOCK GREEN a PERRY MASON. To jsou typy pořadů, které uvedly, vytříbily a zdokonalily všechny stanice světa. Jsou vyzkoušené, jsou úspěšné a jsou bez rizika. Z toho vyplývá, že kdyby BBC 2 chtěla získat rychle většinu diváků, pak by musela mimo jiné, uvádět právě tyto programy a navíc: musela by je uvést brzy večer, aby využila základního pravidla, o kterém dobře vědí všichni hlavní redaktoři programu - jestliže se vám totiž nepodaří strhnout co největší počet diváků hned na počátku večera, pak se vám to už nepodaří vůbec. Krátce a dobře: provádět takovou politiku by znamenalo vytvářet programy, které by byly povětšinou obtisky už existujících programů a uvádět je tak, že by kolidovaly s podobnými populárními programy, jež přináší ostatní stanice.

Jedna věc je na BBC 2 nesporná. Stála a stojí mnoho peněz - diváky, (protože si musí kupovat nové přístroje a speciální antény) i BBC, (protože stoupají náklady na programy) a stojí mnoho peněz celou zemi, protože je třeba nových vysílačů. Domnívám se, že je nemožné obhajovat tak enormní výdaje tím, že bychom za ně produkovali pouze ve větším množství to, co už zde je. Z tohoto důvodu onen cíl - dosáhnout co nejdříve masového publika - odmítám.

Druhá cesta, která se nám doporučuje, sleduje cíl, vytvořit náročné vysílání, které by se zaměřilo výlučně na intelektuály. Už jsem se zmínil o tom, že náklady na vytvoření a provoz 2. programu jsou obrovské. Jsem přesvědčen, že by bylo naprosto nepřijatelné věnovat všechny ty peníze jenom potěšení malé menšiny. Jedna z variant této možnosti navrhuje, že by toto vysílání snad ani nemuselo být tak strašně intelektuální, že by se místo toho mohlo stát něčím podobným jako je v rozhlase domácí okruh (Home Service), a že by BBC 1 změnila svou strukturu, předala by vážnější pořady BBC 2, a tak by se stala jakoukoliv televizní verzí lehkého programu (Light Program). Pomineme-li všechny ostatní námítky, které se opírají o všeobecné programové důvody vůči tomuto zvláštnímu dělení funkcí - a mnozí z nás by jich měli jistě celou řadu - pak tento způsob není

žádným praktickým řešením a nemůže se jím stát ani za několik let. Dokud BBC 2 nepokryje svými vysílačkami takové území jako BBC 1, a dokud většina diváků u nás nebude mít přijímače 4. a 5. pásma, je nemyšlitelné, aby BBC 1 narušila svou nyní nabídku televizním divákům po celé zemi tím, že by předala své vysílací stanici, kterou zatím může sledovat jen menšina, takové programy jako *Panorama* a *Neděle večer* (Sunday Night) pořady vážné hudby a závažnou dokumentaristiku. Takový zásah by poškodil obrovský počet diváků.

Skutečné požadavky

A tak se BBC 2 nemůže bát ani imitací existujícího vysílání ani exkluzivní rezervací pro intelektuály. To, co diváci skutečně požadují, nezvládne ani samotná BBC 1, ani ITV. Soutěžení mezi programy přináší mnoho výhod. Není čas diskutovat o nich a analyzovat je, ale málokdo by tyto výhody popíral. Toto soutěžení však přináší také jednu velkou nevýhodu: vede v poslední době, jak jsem již důvodně naznačil, k souběhu podobných programů. Na jedné stanici je vysílána komedie a na druhé taky. V sobotu dopoledne se obě stanice věnují sportu a každý, kdo není zrovna sportovní fanoušek, má okénko, ačkoliv chce, aby ho televize neobtěžovala. Zrovna tak večer: oba programy uvádějí populární pořady, na začátku večera, a pořady, které se zaměřují na menší obvod diváků, až k jeho konci. Nemusím už snad říkat víc. Nikdo nepopírá, že diváci nemají často na vybranou mezi tím, co se jim současně nabízí. A zde je právě důležitý a naléhavý požadavek BBC 2 ho může splnit. Jeden z úkolů 2. programu je tudíž jasně: musí poskytnout divákům skutečnou volbu.

Jedna věc je vyslovit tuto zásadu a druhá - realizovat ji. Aby divák mohl volit programy pohotově a snadno, musíme mu umožnit nabídnout to, čemu se říká v rozhlasovém žargonu (všeobecná spo-
jovačka - "Common Junctions") - okamžiky, kdy se současně stávají dvě věci: dají pořady na obou okruzích. Kdyby divák, který chce vidět určitý pořad na jiném programu, musel otočit voličem jen pro-

aby chytil začátek nového pořadu, a tím mu unikl závěr pořadu, ať už o něčem měl potěšení, pak by to byla volba velice omezená. Když by přápnul, musel by si rovněž odsedět závěr pořadu, který ho například nezajímá, aby se dočkal toho, o čem stojí. Vypracovat programovou skladbu tak, aby každá spojovačka na BBC 1 byla sledována večer co večer se spojovačkou na BBC 2, by ovšem bylo takřka neuskutečnitelné. Nasadili bychom tím našim programům srovnání kazajku. Zbavilo by to vysílání jakékoliv pružnosti. Přesto však musíme vytvořit základní počet takových spojnic (junction). V současné době jsou při nejmenším tři každý den večer a někdy jejich dokonce pět.

Definice alternativy

Vytvoření společných spojnic je při větší obtížnosti nejnlehším počinem při změnách celkové struktury programu. Při nejmenším nebudou vznikat debaty, co je vlastně podstatou spojnice. Budou však vznikat nemalé debaty o tom, co je to vlastně alternativa programu.

Co je např. nejvhodnější alternativou fotbalového zápasu? Zdá se zcela nerozumné, že by to mohl být koncert. Přesto si však myslím, že je mnoho lidí, kteří by rádi sledovali obojí, předpokládáme-li, že fotbal i hudba jsou dobře zahrány. Domněnka, že metoda kontrastu, kterou musíme aplikovat při komplexním plánování programu spočívá mezi takzvanými náročnými a nenáročnými pořady, je naprosto iluzorní. Kdybychom totiž skládali programy tímto způsobem, nikdo by na tom neshledával nic provokujícího, neboť ve skutečnosti jsme málokterí výlučně náročnými nebo nenáročnými diváky. Takřka všichni jsme všehochutí obepínající celý náš duševní svět. I když jsme náhodou vášnivými fotbalovými fanoušky, pak bychom milerádi oželeli asi jen takový druhý program, který by nás nudil. Jsem přesvědčen, že na každém stadiónu je na fotbalovém zápase spousta lidí, kteří se velice rádi dívají na hry, seriály, politické programy, dokumenty i balet. A tak, kdybychom se zeptali jednotlivých fanoušků,

kteří považovali za nejvhodnější alternativu fotbalového programu, dostali bychom asi různou odpověď. Za těchto okolností asi hlavní redaktor programu udělat jedinou věc: že nenaplánuje dva pořady téhož druhu (hraný film proti jinému hranému filmu, komedii proti komedii, nebo fotbalový zápas proti fotbalovému zápasu). Ať udělá jinak cokoli, ať zaranžuje program jakýmkoli způsobem, někdo někde samozřejmě zjistí, že dva programy, které by viděl ze srdce rád, běží současně. Ovšem naším úkolem je snaha po snížení trapných kolizí na minimum. Nikdy jim samozřejmě nezabráníme docela, když uvážíme, že i ti největší vytrvalci mohou zhlédnout pouze třetinu programů, které jim každý večer nabízí ITV, BBC 1 a BBC 2, upřímně se divím, že nedostávají žádné stížnosti.

Tím ovšem problém nekončí. Jestliže by se program BBC 2 měl řídit prostě opakem toho, co je možno vidět na BBC 1, by ovšem večerní program BBC 2 patrně postrádal jakoukoliv zajímavost, vyváženost a styl. Pak by nebyl ničím jiným, než neuvěřitelnou směsicí pořadů, na které by se, jestliže by si někdo přál sledovat BBC 2 po celý večer, takřka nedalo dívat. A sestavení skladby pořadů v programu BBC 2 je komplexní problém, je to něco podobného, jako vepsat dopis do křížovky. Protože jako dopis musí mít i program nějaký smysl. Horizontálně musí odpovídat tomu, co uvádí BBC 1. A vertikálně musí být každý pořad pečlivě umístěnou komponentou ve vyrovnaném a nejednotvárném jídelním lístku pořadů BBC 2.

Zatím jsme uvažoval problémy programového plánování a mluvil jsem o pořadech, jakoby šlo o jednotlivé mince, jež mohou při tomto plánování volně směnovat. Nyní je třeba podrobnější analýze jejich obsah. Jaký druh pořadů byl měl BBC 2 vytvářet? Uvedl jsem již, že by nám v žádném případě nemělo jít o tvorbu duplikátů již vyzkoušených a ostřílených programových typů. Další náznak je v tom, co jsem říkal o naší funkci jako doplňkového programu, což v sobě zahrnuje poznatek, že BBC 2 není takový druh vysílání, které nemůže a ani nemá stát na vlastní nohou, a proto není jeho úlohou být vysíláním naprosto soběstačným,

kteří vychází z předpokladu, že většina jeho diváků sleduje jen zřídka jinou stanici. Krátce řečeno, nesoutěžíme s BBC 1. Kdyby tomu tak bylo, museli bychom uvádět pravidelné zpravodajství, museli bychom vysílat také pravidelně bohoslužby, naše zpravodajství by ignorovalo začátek zpravodajství na BBC 1, a my bychom poskytovali již brzy večer. Kdybychom chtěli být naprosto soběstační, museli bychom mít vlastní "popshow" a dvakrát týdně seriál.

Integrované plánování

My jsme ale v jiné situaci. O programy tohoto druhu pečuje BBC 1. A protože BBC 1 uvádí PANORAMU - a ITV ještě navíc This Week - je zbytečné, aby BBC 2 zaváděla další podobný program. Nemíjí třeba, aby se zahraniční hodnostáři, ministři a vůdci odhodlali objevovat během jednoho týdne třikrát na obrazovkách a říkali totéž ve třech různých programech. Chceme-li vytvořit opravdovou alternativu, musíme místo toho v BBC 2 uvádět programy, které přinášejí něco nového, takové programy, s nimiž nikdo nesoupeří. Musíme se snažit o tvorbu takových pořadů, které se stylem, hereckým obsazením, nebo svou podstatou základně liší od programů uváděných ostatními stanicemi. To je ovšem nesmírně náročný cíl.

Pokud jde o herce, můžeme občas uvést známého populárního umělce a získat ho takřka výhradně pro spolupráci s BBC 2. Dejme tomu Dannyho Keye. Někdy lze objevovat nové herce a nové skupiny. Dudley Moore a Peter Cook se našli jako partneři v BBC 2 a dosud v ní vytvářejí svůj seriál. Občas můžeme dát příležitost dosud neznámým hercům, jako např. Rodneymu Bewesovi a Jamesu Bolamovi - v pořadu The Likely Lads, a jestliže již u nás budou vystupovat známí umělci, naskýtá se možnost vytvořit pro ně příležitosti, které se maximálně liší od těch, jichž se jim dostávalo jinde. To je příležitost k experimentu, kterou uvítali a s úspěchem absolvovali mnozí umělci, např. Joyce Grenfell, Peter Ustinov, Larry Adler, Terry Scott i Ted Ray.

Prostor pro experiment

Pokud jde o styl, můžeme také různě experimentovat. Jde z nejdůležitějších možností spočívá v tom, že pojednáme mnohem detailněji a důkladněji, než je to uskutečnitelné jinak. Můžeme dokonce jednomu námětu věnovat celý večer. V minulosti jsme uvedli dvě dlouhé diskuse. Jedna se týkala hospodářské situace, druhá Rhodesie. Obě trvaly několik hodin a pokud jde o diváky, dosáhly výsledků, které překvapily i ty největší optimisty mezi námi. Diskuse o Rhodesii např. neunavila diváky ani s postupujícím večerem, naopak, počet diváků stoupal. Konec tohoto měsíce bude další maraton tohoto typu - celý večer budeme sledovat profesionální tenis. Vysílání začne ve 20 hodin večer a poběží tak dlouho, dokud nebude rozhodnuto o vítězi, to se může protáhnout dobře přes půlnoc.

Jen mimochodem připomínám, že tento zvláštní projekt byl původně plánován jako alternativní pořad, ale protože bude uváděn až jeden den večer toho dne, kdy půjdeme k volebním urnám, bude patrně ještě alternativnější, než jsme původně zamýšleli.

Pomýšlíme na mnoho dalších pořadů z nejrůznějších oblastí. Žádný z nich, podle mého mínění, nemohou dost dobře uvádět jiná studia, ledaže by tak učinila se značnými obtížemi a s vyhládkou, že si odcizí podstatnou část publika. Usilujete-li o vyvážený a univerzální program, pak jistě narazíte, jestliže byste po celý večer chtěli uspokojovat chutě tenisových fanoušků, milovníků oper, nebo těch, kdo rádi sledují politickou scénu. Ale zde právě leží oblast, v které BBC 2 je zcela volná a bez konkurence.

Kromě interpretační a stylotvorné oblasti jsem se zmínil ještě o třetí možnosti experimentování: jde o oblast námětovou. Nikdo z nás, kteří pracujeme v BBC 2 není samozřejmě tak domýšlivý, aby se domníval, že jenom my máme v tomto ohledu monopol na nové myšlenky. Nemyslíme si ani, že máme výjimečné talenty, schopné vymyslet dostatek nových, vtipných, originálních pořadů,

do, jimiž bychom plnili celý vysílací čas a současně přilákali masu publika. Musíme si prostě uvědomit, že většina nápadů, které se rodí v naší hlavě se a přibližnou stejnou pravděpodobností rodí v hlavách lidí i v jiných televizních studiích a zůstane patrně nerealizována, protože mají příliš experimentální charakter. Většina podobných programů však zůstane zamítnuta, protože ředitelé televizních studií vědí, že by pravděpodobně nepřilákaly tak velké publikum jako programy, které už osvědčily svou životaschopnost - alespoň pokud se týče množství diváků.

Milionové menšiny

V této chvíli si asi řeknete: "Nové pořady, o které usilujeme, jsou tedy jinými slovy pořady pro menšiny a tato varianta byla už vlastně odmítnuta". Existuje však dvojí velmi rozšířené nepochopení těchto "menšinových" pořadů. První spočívá v tom, že se pod pojmem menšina myslí pár tisíc diváků. Podle mého mínění tomu tak není. Jsou náměty, které se v televizi pokládají za menšinové a přesto zajímají milióny lidí. A těmto námětům bychom se měli věnovat.

Druhé nepochopení spočívá v tom, že se program pro menšinu stotožňuje s programem pro intelektuály. To je ovšem čirý nesmysl. Každý z nás má nějakou "menšinou" zálibu, bez ohledu na svou duševní úroveň. Golf, jazz, motorismus, lidová hudba, detektivka, archeologie, burza, cizí filmy, hudba, sociologie, rugbyová liga, science fiction - a sama věda - to vše jsou "menšinová" témata. Pokrývají nejrůznější úrovně intelektu. Ani BBC 1, ani ITV nemá žádné z nich pravidelně na pořadu. Všechny však figurují především na programech BBC 2.

To je tedy naše politika. Uvádět nové programy a plánovat je tak, aby doplňovaly BBC 1. Ale jak toho dosáhnout? S jakými překážkami jsme se to setkávali, jež nám zabránili získat ví-

ce publika? Se současným počtem diváků totiž nejsme v žádném případě spokojeni.

V prvé řadě jsme značně handicapováni už tím, že vysílání na 4. a 5. pásmu. Takřka každý nemůže uspokojivě sledovat tyto programy, dokud nevydá 5-10 liber za anténu a mnozí musí vydat ještě víc. Musí adaptovat svůj přijímač anebo dokonce koupit novou, a to je pak přijde až na devadesát liber. To je opravdu podstatná překážka při sledování BBC 2. Přesto nelze přehlédnout výsledky, kterých jsme dosáhli. Takřka čtvrtina z 23 milionů, které jsou zatím z dosahu vysílaček BBC 3 už má přijímač na 4. a 5. pásmem. Tím jsme dosáhli za necelé dva roky zhruba 5 milionového publika.

Technické problémy

Druhou překážkou je doba potřebná k vybudování kompletní nové sítě vysílačů. Způsob na 4. a 5. pásmu se značně liší od vysílání na dosavadních VKV - tedy na 1.-3. pásmu a po technické stránce jsou tu jistě problémy. Šíření těchto vln se totiž ještě více blíží optické viditelnosti a v důsledku toho jsou ještě více vadí kopce. Dokonce i vyšší budovy mohou svým stínem znemožnit příjem BBC 2. Proto je k pokrytí stejného území třeba většího počtu vysílačů, než bylo nutné pro BBC 1. Nadto je u nás jen velmi málo továren, které si mohou dovolit složitou a náročnou práci spojenou s vývojem s výrobou směrových pojitků.

Proto pokrytí území signálem BBC 2 nepokračuje tak rychle, jak bychom si přáli. V současné době máme 6 velkých vysílačů v Londýně, Birminghamu, jižním Walesu, Lancashire a na ostrově Wight. Poslední, v jižním Yorkshiru, pracuje zatím se sníženým výkonem. Doufáme, že tento rok uvedeme do provozu dalších šest vysílaček, takže k třetímu výročí BBC 2 bude pokryto vysílačkami asi 70 % našeho území.

Ale i potom, až budou dostavěny vysílače a diváci budou mít seřizeny své televizory, bude muset BBC 2 vyhrát ještě jednu bitvu - bitvu v hlavách diváků. Každý z nás má totiž určité návyky, každý z nás má určité sympatie. Léta jsme chodili

pravidelně dostaveníčko s Perry Masonem, Evou Sharplesovou, dr. Finlayem a s inspektorem - prosím za prominutí, s vrchním policejním inspektorem - Barlowem. Překonání tyto ustálené symboly dává mnoho práce. A nejen to. Mnozí z nás si ještě musí vypracovat patřičný vztah k tomu, aby uvědoměle hledali informace v Radio Times a TV Times, nebo ve večerních novinách a aby si dovedli zvolit ty programy, které odpovídají našim zájmům. V mnoha případech pak takové rozhodnutí nebude záležet na jedné osobě, ale na souhlasu celé rodiny.

Přepínání

Nelze se divit, že se kanálového voliče na televizoru používá jen velmi zřídka. Až dosud k tomu totiž divák celkem nic nenutilo. Dokud měla BBC 1 monopol, nebylo ani nač přepnout, a tehdy jsme si zvykli sledovat celé vysílání od začátku až do konce večera. Když vznikla ITV, nebylo možné zavést plánované "spojnice" z konkurenčních důvodů a i fakticky k nim docházelo velmi zřídka. A tak divák pouze zřídka kdy otočil voličem, snad jen tehdy, když se dokonale nudil. A proto se dnes, kdy je možné mezi BBC 1 a BBC 2 volit snadno, nelze divit, že se lidé vzhledem k této výhodě poněkud opožďují. Přesto je třeba učinit pokud možno vše, abychom je k tomu podnítili. Nejúčinnější metodou je oznámit hlášení v době spojnice na BBC 1 ty programové alternativy, mezi nimiž si může divák vybrat.

Nedávno jsme naši myšlenku dvou zároveň integrálních a zároveň se doplňujících programů vysvětloval jednomu americkému televiznímu novináři. Zapůsobila na něj. Podle jeho mínění to je ideální forma televize. Byl však přesvědčen, že ji vůbec nelze realizovat. Říkal, že byl všude na světě a v mnoha zemích viděl v provozu několik televizních okruhů, ale žádný nedosáhl takového stupně integrace, který jsme mu vyličili, ačkoliv z hlediska diváka to zní velice lákavě. Důvodem byla skutečnost, že všechny stanice si navzájem konkurují. "Nemohu naprosto věřit", - dodal - že by si BBC 1 a BBC 2 nechtěly konkurovat".

Vím, že měl pravdu v první části tvrzení. Neexistuje žádná země s dvěma tak úzce propojenými programy, ale mohl dokázat svou pravdu, a druhé části tvrzení. Kdyby BBC 2 konkurovala BBC 1, dělala by BBC 1 na vlastní vlně reklamu programu svého konkurenta? To byl argument, který ho přesvědčil.

V důsledku těchto opatření stoupá počet diváků sledujících programy BBC 2. Některé naše programy vskutku pravidelně přilákají z řad vlastníků upravených přijímačů více diváků, než kteří sledují buď BBC 1 nebo ITV. Ale pokud budeme nadále zachovávat tzv. "menšinový" typ programů, pak se během týdne několikrát stane, že budeme mít menší publikum, než oba zbývající programy. Následkem toho je průměrný počet publika na jeden program zachycený v týdenních statistikách. Nedomnívám se však, že tento způsob statistiky má pro to, co podniká BBC 2, nějaký zvláštní význam. Statistika, která mě daleko více zajímá, je nastavena jinak. Vysvítalo by z ní například, že 70 % diváků s přijímači schopnými přijímat BBC 2 sleduje každý týden méně než 6 našich programů. To je, oč nám musí jít. A jsem přesvědčen, že toho lze dosáhnout.

Jestliže je podobná statistika pravdivá, pak by se ukázalo, že jsme měli pravdu, tvrdíce, že BBC 2 není vysíláním pro menšinu, nýbrž vysíláním, které se obrací k většině diváků, když ne ke všem v tutéž dobu.

Barevné vysílání na BBC 2

Závěrem upřeme svůj pohled do budoucnosti. Právě nám sdělila vláda, že BBC 2 je dán úkol zahájit koncem roku 1967 barevné vysílání. Spíše bych měl říci, že to bude počta. To, co nám bylo uloženo jsme dělali s optimismem a chutí. Dělali jsme to také s vědomím, že pracujeme tak trochu na slepo, neboť konečné rozhodnutí o volbě barevného systému může být ještě ovlivněno konferencí vedoucích činitelů vysílacích stanic, která se bude konat teprve v červnu v Oslu. Dále je třeba uvážit, že vybavení barevné televize patří k úskopofilovému zařízení. V našich továrnách na ně stojí frontu nejenom britští zákazníci

ci. Přesto věříme, že začneme-li s barevnou televizí ode dneška se 18 měsíců, budeme schopni barevně vysílat zhruba 12-15 hod. týdně, to znamená průměrně asi 2 hod. každý večer a budeme se se všech sil snažit, aby se tato vysílací doba rozšířila pokud možno co nejrychleji a BBC 2 vysílala jen barevně. Jak brzy to bude dosaženo je závislé na mnoha faktorech, v neposlední řadě na finančním stavu BBC.

Když uvažujeme o programových možnostech barevné televize, nejmenší se nasbírají programy samy o sobě již barvitě - střídní strážní, balety, zábavné pořady, výtvarné programy, módní přehlídky. To vše bude v barevné televizi bezpochyby velice zajímavé a varuující. Je však jasné a potvrdí to každý, kdo viděl barevnou televizi v Americe nebo Japonsku, že v barevné televizi jsou oproti černobílému systému zajímavější všechny programy. To platí i o sportu, exteriérových přenosech, politických programech, zpravodajství a dokonce i o hlasatelích. Současně je třeba pamatovat, že po několik příštích let bude podstatná část publika sledovat programy barevného vysílání BBC ještě černobíle.

A tak programy, které by svou působivostí zakládaly převážně na své barevné komponentě, budou většinu lidí nudit. Triceminutový barevný pořad o květinových novinkách z květinové přehlídky v Chelsea se proto stěží octne na nejvyšším stupni žebříčku programů, o které se budeme snažit. Nebudeme také opakovat programy, které jsme vytvořili letos nebo loni sice v barvách, ale odvysílali již černobílým systémem, neboť většina našich diváků by měla dojem, že jim nabízíme třetí černobílou podívanou. Ať už po té, co začne BBC 2 vysílat barevně, uděláme cokoliv, nesmíme ztratit důvěru obrovského množství diváků, kteří se naučili oceňovat naše programy v černobílém provedení.

Budoucnost barevného vysílání je ovšem povzbudivá a saďadí BBC 2 do popředí vývoje televize.

Já si ovšem myslím, že tuto pozici zaujímá BBC 2 vlastně dnes, kdy vysílá černobíle. Politika, kterou sledujeme, je

výrazem nové koncepce ve využití televizní sítě, koncepcí, kterými se v minulosti nepoužívaly, a které až dosud neuskutečnila žádná organizace.

Tím, že jsme ji přijali, je BBC na obou programech schopna sloužit veřejnosti ještě náročněji než předtím, neboť nyní se obracet se svým programem ke všem vrstvám televizního publika.

(Přednáška ředitele BBC 2 přednesená na 6. setkání přednášek o poledních přestávkách v Hudební síni v Praze dne 16. III. 1966)

Přeložil Vladislav Čejchan

BUDOUCNOST TELEVIZE BBC

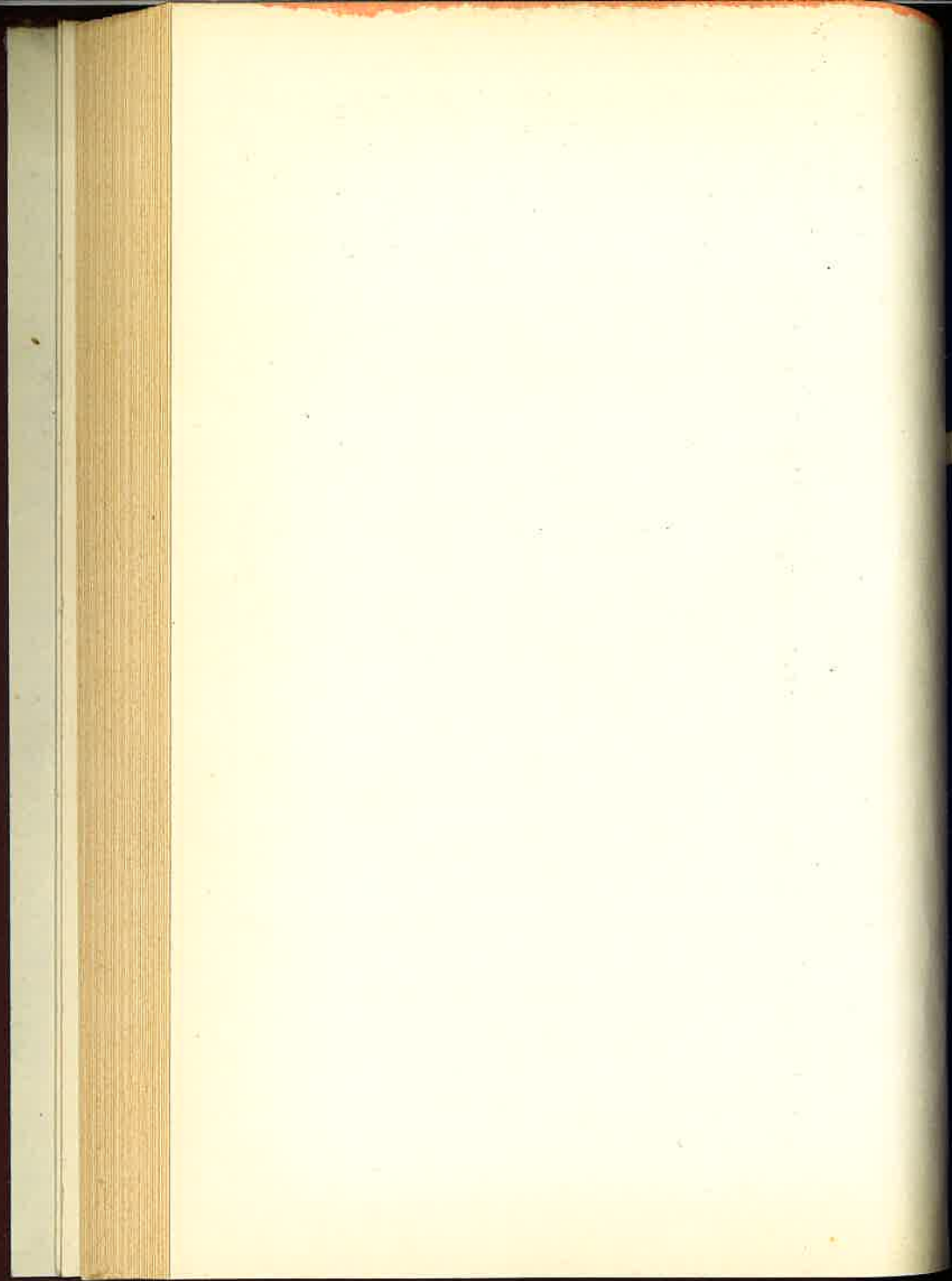
Leonard Miall

BBC se často vytýká, že se přímo dětinsky vyžívá v jubileích. Kritikové mají pravdu v tom, že podřadné jubileum je vik-lavý hřebík, na který stěží zavěsíš program.

Ale dnes je výročí zcela jiného druhu. A ačkoliv chci mluvit o budoucnosti televize BBC, nemohu pominout příležitost ohlédnout se alespoň letmo do minulosti rozhlasového vysílání BBC a na to, co se dělo přesně na den před 40 lety.

Tehdy zahájilo veřejné vysílání a etérem se poprvé rozletěly správy nově založené společnosti BBC. Byl předvečer toho dne, kdy všeobecné volby smetly Lloyda George, vystřídaly ho Bonarem Lawem. Příštího dne psaly Daily News: Pomocí bezdrátového telefonu se uskutečnily dvě relace zpráv, první v 18 hod. a druhá v 21 hodin. Zprávy byly čteny jasným hlasem, který nejprve oznámil, že vysílá londýnské rozhlasová stanice. Pak řekl, že Mr. Bonar Law měl závěrečnou předvolební řeč v Glasgowu a vyhlásil pilitiku "míru a stability", pokračoval, že Mr. Churchill chce v podstatě totéž, ačkoli jeho předvolební shromáždění minulý večer bylo neurvale hlučné, dále oznámil rozhlas, že policie nehlásí žádné přestupky. V ostatních zprávách jsme se dozvěděli o vlakové loupeži a historii s kostrou, o prodeji prvního foliantu Shakespeara, nechyběla ani zmínka o londýnské mlze. První zprávy, "psal Daily News" - byly zakončeny posledními výsledky střetnutí v kulečnicku.

Mr. J. C. W. Reith, tehdejší ředitel BBC, napsal v pozoruhodné knize "Broadcast over Britain", která byla uveřejněna dávno předtím, než se BBC stala veřejnou korporací: "Ať už

TELEVIZNÍ

ČESKOSLOVENSKÁ TELEVIZE - ROČNÍK

TVORBA 2

